

## מיקוד תוכן לשנה"ל תשפ"ה

רשימת נושאי הלימוד

שימו לב!

הבחינה המסכמת (בחינת "הבגרות") תכלול את היחידות הממוקרות בצהוב:  
"תקשורת ודמוקרטיה" ואחת מיחידות הבחירה "ניו מדיה" - "תקשורת ותרבות".

**יחידה ראשונה - תקשורת ומציאות - נלמדת במסגרת הערכה חלופית ואינה לבחינת המסכמת/"בגרות".**

### יחידה שניה - תקשורת ודמוקרטיה

דמוקרטיה – עקרונות וערכים

דמוקרטיה הגדרות

ערכי הדמוקרטיה

המטאפורות (דימויים) של התקשורת

אתיקה וחופש הביטוי - איזונים והגבלות

חופש הביטוי, זכות הציבור לדעת

זכויות מתנגשות

מבחן הוודאות הקרובה, בג"צ "קול העם"

חוק איסור לשון הרע

חוק הגנת הפרטיות

תיאטרון הטרור

איסור פרסום דברי גזענות והסתה

סוביודיצה

צו איסור פרסום

שיח השנאה

עניין לציבור ועניין ציבורי

תכני התקשורת -

סדר יום תקשורתי, בולטות ומסגור

מתווכי התקשורת

קריטריונים של ערך חדשותי (ערכיות חדשותית)

מקורות עיתונאיים/מקורות מידע

פייק ניוז (חדשות מזויפות)

עיתונאים "מסורתיים" מול עיתונאים "חדשים"

אובייקטיביות מול סובייקטיביות בעיתונות

אידיאל האובייקטיביות

מועצת העיתונות, תקנון האתיקה (אתיקה עיתונאית), **ברווז עיתונאי**, ספין תקשורת

העיתונות המקוונת

קהלי התקשורת - סוגים ותיאוריות

סוגי קהלי תקשורת/פירמידת הקהל

מודל דה טארד

אזרחות בעידן דיגיטלי

רשתות חברתיות

תיאוריית הזרימה הדו שלבית

דעת קהל

תיאוריית ספירת השתיקה

**מוסדות התקשורת במשטר דמוקרטי**

דגמי תקשורת - הדגם הטוטליטרי, הדגם האוטוריטרי, דגם האחריות החברתית, הדגם הליברלי.

הדגם הישראלי המעורב

צנזורה צבאית, צנזורה בעידן הדיגיטלי/בעידן השמים הפתוחים

צנזורה עצמית

**מפת התקשורת בישראל**

בעלות צולבת

שידור ציבורי מול שידור מסחרי/פרטי

תעמולת בחירות

קשרי הון שלטון

**יחידת בחירה - ניו מדיה**

מה חדש במדיה חדשים?

מדיה חדשים- תכונות המדיה

ירידת מעמדם של "שומרי הסף" המסורתיים

שטטוש הגבול בין תקשורת בין אישית לתקשורת המונים

התלכדות מדיה

אינטראקטיביות

מסופיות וניידות

אוטופיה ודיסטופיה טכנולוגית

אוטופיה ודיסטופיה

תקשורת אינטראקטיבית

המרחב הציבורי החדש מול הישן

פאניקה מוסרית והורות

סוכני/זממי פאניקה

שיח סכנות הרשת והתמכרות

שיח הטוקבקיסיטים

עתידנות טכנולוגית - משמעות והשפעות

נטיקה

אוקיינוס המידע ברשת

אינטראקטיביות וחברתיות ברשת

מימון המונים

חוכמת המונים (כולל התנאים)

חסרונות האינטראקטיביות ברשת

השימוש ברשת לצורך תמיכה רגשית (קבוצות תמיכה ברשת)

ביוש/שיימינג

סוגיית הפרטיות בעידן המדיה הדיגיטליים - זהות מקוונת

הזכות לנשיה/הזכות להישכח

ביג דאטה

ענן מחשוב

האינטרנט של הדברים

זיהוי ביומטרי

מדיה ואלימות

השפעות שליליות של צפייה בתכנים אלימים על התנהגות ילדים ובני נוער

תיאוריית הלמידה, תיאוריית החיקוי, תיאוריית הקתרזיס ותיאוריית הגירווי לאלימות

סייבר בולינג/בריונות ברשת

שותפות אקטיבית לעומת השפעה פסיבית

**יחידת בחירה - תקשורת כתרבות**

נושא 1: גישות שונות למושג "תרבות" בתקשורת

- מהי תרבות? המאפיינים העיקריים של תרבות
- סוגי תרבות: תרבות גבוהה, עממית ופופולרית
- בדגש על יחסי גומלין בין תרבות גבוהה, עממית ופופולרית- המשותף והשונה בין שלוש צורות התרבות, גם כביטוי פוסטמודרני.

## נושא 2: תרבות וטקסטים בתקשורת - בין חזרתיות לחדשנות.

טקסטים בתרבות: מיתוס, נרטיב, מבנה עלילה, מוטיב, סיפורים פתוחים. וסגורים

סוגות: חזרתיות מול חדשנות מוטיבים של חזרתיות על מוסכמות ונוסחאות לצד חדשנות וחתיירה תחת אותם יסודות משותפים.

- מהי סוגה, טיפולוגיה של סוגות (תחרותיות, אקטואליה, שכנוע, עלילה-דרמות) סוגות בתקשורת ומאפייניהם (ראליטי, חדשות ודוקו, סדרות דרמה, טלנובלות) התלמיד יכיר שני סוגים של ז'אנרים ומאפייניהם. פורמטים תקשורתיים (חלוקה פנימית של סוגות)
- קהל-גישות ההתקבלות שימושים וסיפוקים, סוגי פענוח טקסט- הול: קריאה דומיננטית – מתנגדת-מתדיינת, פוליסימיות

- הטקסט הפוסט מודרני (קיימת הרחבה במרחב הפדגוגי) מאפייני הפוסטמודרניות בתרבות
- מאפייני הטקסט הפוסטמודרני כגון: פסטיש, אינטר טקסטואליות. דוגמה למאפיינים: טשטוש בין תרבויות, טשטוש בין מציאות ובדיון, עירוב סוגות. מבט ביקורתי על גישה פוסט מודרנית (ביקורת על הגישה עמ' 171-170)

## נושא 3: תרבות, סולידריות חברתית, כוח והתנגדות

- התרבות כביטוי סולידריות : כיצד משמשת התרבות ביטוי לסולידריות קהילתית לאומית ובין לאומית. מודל טקסי, דג במים וארגז כלים, סולידריות.
- התיאורית הניאומרקסיסטיות: אסכולת פרנקפורט והגמוניה, תודעה כוזבת, שיעתוק הסדר הקיים.

ניתוח תרבותי ביקורתי של אלימות, דימוי גוף (דימוי גוף אינו כלול)